

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumeră și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază

Sibiu, 16 Octomvrie st. v.

O descoperire importantă s'a făcut, înainte cu două zile, în Cluj. Este pagubă nespuse, și nu numai pentru publicul austro-ungar, ci și pentru întregul public european, că nu ajunge să cetească diarul „Kolozsvar”. Pentru-că ar sta uimit și ar admira descoperirea, pe care anevoe o va mai fi făcut alt diar, fie chiar și maghiar, afară doar de vre-un oficios tot așa de cutezător ca și dînsul.

Deși n'am spus până acum, în ce consistă descoperirea lui „Kolozsvar”, cetitorul, care are cunoștință cât de puțină despre ceea-ce este în stare să presteze oficiosul maghiar din Cluj, trebuie că și-a închipuit, că lucru extraordinar trebuie să fie ceea-ce avem să-i spunem.

Și în adevăr extraordinar este, pentru-că oficiosul clujan anunță, că ministrul-president Tisza, care e totodată și ministru de finanțe ungurese, în calitate a aceasta din urmă, a declarat răsboiu deficitului financiar unguresci.

În ziua de astăzi, când, așa zicend, toată presa austro-ungară și europeană, cu puțințe excepțiuni, caută înspăimântată la ceea-ce se petrece cu finanțele din regatul unguresc, descoperirea oficiosului clujan nu este un lucru de toate zilele. Este vorba de o a opta sau a noua minune, care are să se săvârșească sub auspiciile organului oficios din Cluj.

Și eată pentru-ce raționăm noi astfel. Organul oficios trebuie, că a descoperit în stăpânul seu dela resortul financiar unguresc un bărbat cu puteri herculice, care va fi în stare a curăți grajdul lui Augias de gunoierii deficitului. Presupunând asemenea puteri, organul trebuie că vede în declararea de răsboiu, de care vorbește și reușita celui ce a declarat răsboiul.

Ceea-ce ar fi în adevăr un lucru, care nu ar surprinde numai la noi acasă, ci în toate părțile, unde oamenii au cunoștință despre starea și administrarea financiarilor unguresci.

Nu noi, ci „Neue Freie Presse”, un diar, care a arătat de multe-ori multă bunăvoință față cu guvernul unguresc și cu partidul acestuia din țările unguresci, a dat expresiune convingerii, că abia se va pute face ceva mai mult decât o ordine abia suficientă în finanțele unguresci.

„Neue Freie Presse” spune și cauzele pentru-ce nu se va pute face mai mult decât o ordine abia suficientă. Datoria statului, continuă acel diar, și garanțiile pentru liniile ferate private, în-

ghit singure mai mult ca o sută treizeci milioane, aceste însă încă nu sînt totul. Sînt în resorturile diverse ascunse nu mai puțin de optsprezece categorii de datorii de stat, care nu sînt variate nici într-un curs, și a căror sumă variată între multe milioane și patruzeci de mii de floreni. Grămădirea de împrumuturi mari și mai mici se observă mai pe fiecare pagină a proiectului de budget. Pe lîngă aceste mai sînt „investițiunile”, care produc suris în ori-și-ce om, cât de cât cunoscător în ale financiarilor. Căci este ridicol, când cetesce cineva între investițiuni suma spesată cu construirea de closete la institutul corecțional din cetatea decemarie, sau ducerea unei mari din academia de musică din Budapesta, sau acuirea unor cărți pentru universitatea din Cluj.

Acetora sînt investițiuni neproductive, și cărora le-ar fi cu totul în altă rubrică. Ear' dacă sînt puse aci, sînt numai pentru decorul deficitului.

După diarul vienez finanțele unguresci sînt atât de problematice, încât chiar și după renunțarea ministrului de finanțe la emisiunea unui împrumut pentru dotarea camosilor, nu va ajuta creditului statului. Pentru-că și în cazul acesta lipsa de credit este încă mare. Dl Tisza trebuie se procure mai mult ca patruzeci și una de milioane prin emisiunea unei rente de cinci procente, dacă voesce se doteze cassele cu numai douăzeci de milioane și, dacă voesce se acopere deficitul și pretenșiunea pentru amortisare.

Este numai în conturile generale desemnate, în cele de mai sus, starea financiară a regatului unguresc, cu care ar să se lupte dl Tisza, după ce a declarat răsboiu deficitului, și totuși este evident până dincolo, că mare vorbă a pronunțat oficiosul din Cluj, când a anunțat publicului descoperirea sa.

Nici vorbă, și noi, care avem să simțim mai mult decât cei dela organul oficios din Cluj și dela alte oficioase maghiare, povara deficitului, ne-am bucura când s'ar afla un alt Hercule, care se facă minui ca cel din timpurile miturilor. Nu mai cât, când e vorba de finanțe, este cu totul altceva decum când se tratează de chestiuni de gramatică maghiară, cu care „culturegylet”-urile vor se fericească popoarele regatului unguresc.

Cei dela „Kolozsvar” sau că nu știu calcula, sau că li silă să se ocupe cu calculi de budgete. Ca oficioși, pot fi de credința, că au privilegiul de a vorbi despre budgete și fără de a mai calcula.

Să nu se mire dar' nimeni, că tocmai în Cluj și tocmai în coloanele diarului „Kolozsvar” a apărut acest *magnum gaudium*: declararea de răsboiu deficitului unguresc.

Mai pățiți și mai gânditori ca cei dela oficiosul clujan, noi ne temem ca cei cu declararea răsboiului să nu o pățească, cum o au mai pățit și alții, cari au declarat răsboiu și au mîncat în bătaie.

Și eată pentru-ce ne temem.

Se poate, că cei dela „Kolozsvar” nici nu se ocupă cu idea, că declararea răsboiului este pripită. Aceasta pentru ei este tot atât de straniu, cum este pentru noi cutezarea cu proclamarea declarării răsboiului deficitului unguresc.

Deficitul cel adevărat încă nu este nici cunoscut.

„Neue Freie Presse”, de sigur, că nu se ține de „agitatori” naționalităților nemaghiare din Ungaria și de altele ne ținem de dînsa, ca se nu ni se împute preocupățiune. „Neue Freie Presse” ne spune, că este deosebire între deficitul din proiectul de budget și între deficitul dela încheierea anului. Și aceasta e o împregiurare, care atotcietorii din biroul oficiosilor din Cluj e păcat, că nu scăpat-o din vedere. În Ungaria dela introducerea dualismului, dacă nu ne înșelăm — zice „Neue Freie Presse” — numai odată s'a întemplat de deficitul din proiect a fost încălta egal cu cel dela sfîrșitul anului.

Este slăbuță dar' mîngăerea din organul oficios din Cluj și pentru-că toată lumea nepreocupată știe, și va fi știind și cel cu declararea, că nu vorbe frumoase numai, nu va fi nimenea în stare se învingă pe inimicul, care de altmîntea de doisprezece ani dl Tisza însuși l'a crescut.

Organul oficios din Cluj este optimist și vrea se facă *Stimmung* în favorul stăpânului. Poate că și dl Tisza, când va fi cetit minunea ce i-se atribue, va fi exclamat: *Si tacuisset!*

Crisa școlii de fete din Sibiu.

— Morala fabulei —

Cetind în numărul de ieri al „Tribunei” lămuririle privitoare la „afacerea de onoare” a dlui Eugen Brote, oamenii de bună credință fără îndoială se vor fi mirat, că tocmai dl Cimponeanu și corespondentul din Sibiu al „Gazetei Transilvaniei”, ba chiar mijlocitor între redacțiunea acestui diar și „cineva”, care rămâne ascuns în dosul ușilor.

Nu vom cerceta, cine este acel „cineva”: ne mulțumim cu adevărul pus acum mai presus

Această prea multă materie mai e însă în același timp și rău împărțită.

Partea I. cuprinde următorul șir de capitole: I. Trebuința de a învăța cât de adînc limba română. — II. Unde se mai află acum Români? III. Dialectele limbei române de azi. — IV. Fenomenele fonetice comune dialectelor românesci. — V. Fenomenele fonetice comune între limba română și celelalte limbi romanice. — VI. Prefaceri mai vechi ca amestecul cu Slavii. — VII. Fenomene fonetice mai noue decât venirea Slavilor. — VIII. Cîteva încheeri asupra istoriei limbei române. — IX. Țerile romanisate în răsăritul Europei. — X. Dialectul cu *n* prefăcut în *r*. — XI. Dialectul cu *n* în *r* în Dacia-Traiană. — XII. Dialectul cu labiale schimbate și cu *n* păstrat. — XIII. Dialectul cu labialele păstrate. — XIV. *Texturi românesci*. — XV. Cuvintele românele. — XVI. Rușii și în vorbă. — XVII. Resumat despre istoria limbei românesci din punctul de vedere fonetic. — XVIII. Istoria formelor gramaticale și a întrebărilor lor.

Această tabelă de materii, — făcută de noi, nu de autor, — îi este destul ori-și-cărui om de școală, pentru-ca să condamne cartea fără de nici o discuțiune. E cu desevărire indiferent,

de ori-și-ce îndoială, care ne ajută să înțelegem o mulțime de lucruri până acum pentru mulți neînțelese.

Românii din țările coroanei ungare, ba chiar și cele din țările de afară, au fost deosebit de interesate în aceste conflicte, care s'au produs între deosebitele grupuri ale partidului național, și sînt acum cîteva luni, delegații trimiși de alegătorii români la conferința din Sibiu au stăruit cu toții, ca în viitor conflictele de felul acesta să se evite cu ori-și-ce preț.

Atât în fața acestor stăruințe, cât și mai înainte și mai în urmă noi am accentuat cu tot dinadinsul, că aceste conflicte sînt puse la cale de guvern prin agenții sei români, și că ele sînt inevitabile cîta vreme unii dintre membrii partidului nu-și impun convenita rezervă față cu adversarii programului național.

Căci e lucru cel puțin foarte firesc, că acești adversari vor profita de relațiunile lor cu unii dintre membrii partidului, pentru-ca să-și câștige meritul de a fi produs atunci, când cere guvernul, un conflict între susținătorii programului național. Aceasta în atît mai virtuos, cu cît alte servicii nici că pot să-și facă guvernului.

Cu toate însă, că foarte mult s'a vorbit și scris în cei din urmă câțiva ani de „solidaritate”, sînt și astăzi între Români foarte mulți oameni de bună credință, care nu s'au pîtruns încă de sentimentul solidarității și nu înțeleg nici chiar acum, că nu poate să fie vorba de o solidaritate cu adversarii partidului, din care facem parte, fie ei chiar și Români, fie-ne ei chiar amici personali ori frați de o mamă și de un tată.

Solidari avem să fim noi aderenții sinceri ai programului național între noi, numai între noi și față cu ori-și-cine, dar' mai ales față cu Români accesibili pentru inspirațiunile pornite dela guvernul, pe care îl combatem, căci acestia sînt cei mai primejdioși dintre adversarii programului național.

Dacă ne lipsesce solidaritatea aceasta, nu sîntem ceea-ce oamenii serioși înțeleg, când dic „partid”, ci numai nisce oameni, care au cam aceleași vederi și cam aceleași sentimente în ceea-ce privește viața politică.

„In hostem suprema auctoritas esto!” Acest principiu enunțat încă de Romani este temelia ori-și-cărei organizațiuni politice. Și dacă n'am voi să luăm drept model pe „glorioșii nostri străbuni”, cu care atît de mult ne place să ne fîlim, să facem, puși în legitimă apărare, ceea-ce fac adversarii nostri maghiari, care nu se abat nici odată dela acest principiu.

Acela, care nu vrea ori nu îndrăznește să susțină cauza națională alături de noi, poate să fie cel mai onorabil om, cel mai bun prieten, cel mai simpatie companion, dar' este un adversar politic al nostru, an om, care nu poate

cum rezolvă autorul cele XVIII. chestiuni: vorba e numai, că în școlile secundare n'avem să perdem timpul cu discutarea unor asemenea chestiuni.

Că totul altfel ne vom pronunța însă, dacă vom judeca lucrarea d-lui I. Nădejde din punctul de vedere al învățătorului, care vrea să-și facă un curs de literatură, ori al cetitorului, care vrea să se dămirească asupra istoriei limbei române. Și pentru acestia este indiferent, cum rezolvă autorul cele XVIII. chestiuni; e însă prețios materialul, pe care ni-l pune la dispozițiune, sînt prețioase „texturile românesci”, pe care le găsim reproduse în carte.

Și ceea-ce ținem despre partea I. se poate dice și despre a doua, dar' mai puțin despre a treia, care ne dă foarte puțin, dacă scădem cele 30 pag. „Appendice”, care cuprind fel de fel de texturi neproductive din cronici.

Ceea-ce ni-ar trebui dintr-un manual exact și bine împărțit pentru istoria literaturii noastre: puțină critică, puțină filosofie, puțină paradă estetică, dar' multe date exacte și bine grupate asupra lucrării literaturii noastre mai însemnate și asupra vieții lor, și mai ales probe bine alese din operele lor.

Ear' aceasta nu ni-o dă dl I. Nădejde, dar' de loc nu ni-o dă.

Foiața „Tribunei”.

Revista literară.

I. Nădejde, Istoria limbei și literaturii române, carte apărută în editura Fraților Șaraga din Iași (1886), preste 500 pagini, octav mic, în grmd., hîrtie destul de bună, tiparul, în mare parte chirilice, curat și cetet.

Ar fi să se fie un manual didactic „pentru cursul superior liceal”, — ceea-ce, în adevăr, nu este.

Judecătă din punctul de vedere didactic, această carte a dlui I. Nădejde este mai pre jos de ori-și-ce critică: n'are nici sistem, nici metod, nici vre-o împărțire în ceea-ce privește materia, ba nici chiar tabelă de materii. E preste puțință să o dai în mîna elevilor, fie chiar și „pentru cursul superior liceal”. Foarte mulți dintre cetitori vor frunzări deci prin ea și o vor arunca poate la o parte, ca pe un lucru necum.

Tocmai aceasta însă ne îndeamnă să li-o recomandăm cu atît mai virtos chiar și învățătorilor.

E trist, dar' e adevărat, că o istorie a limbei și literaturii române nu avem nici ea

manual, nici ca carte destinată pentru publicul cel mare. Materialul s'a adunat încetul cu încetul, s'au și făcut cîteva încercări pentru utilizarea lui, dar' nu s'a găsit încă omul, care să ne fi prezentat întreaga istorie a limbei și literaturii noastre la un loc. N'o face nici dl I. Nădejde aceasta; ne dă însă, adunată la un loc, o mare parte din materialul, care numai pentru puțin și accesibil. Ori-cine dar', folosindu-se de cartea aceasta, poate să-și facă el însuși o foarte însemnată parte din istoria, care ne lipsesce.

Vorba e numai, să nu punem prea mult te-meiu pe cele țise de autorul cărții el însuși, să examinăm materialul mai înainte de a ne folosi de el și să ne facem noi înșine sistemul, pe care în cartea dlui I. Nădejde înzadar l'am căuta.

Cartea are trei părți.

Partea I. Istoria limbei române, — 372 pagini.

Partea II. Scrierea limbei române, — 34 pagini.

Partea III. Istoria literaturii române, — 70 pagini.

Avem deci înaintea noastră mai ales istoria limbei române; — nu mai ales aceasta e însă ceea-ce ni se cere în școală. E prea multă materia, pe care o ia dl I. Nădejde pentru cursul secundar din istoria limbei române.

să facă pretenție la încrederea noastră, și față de care trebuie să ne impunem cuvenită rezervă.

Căci în viața politică și tăcerea e o faptă adese-ori chiar foarte importantă.

Cu atât mai rezervați, ba chiar răspingători avem să fim față de aceia, care îi fac guvernului, pe care noi îl combatem, oare-care servicii ori stau în legătură cu cei ce fac asemenea servicii.

Căci „promiscuitatea” în viața politică nu numai îi deschide adversarului o porțiță, ci slăbește totodată și încrederea de încredere și astfel pune începutul degăsurării.

Sânt acum câțiva ani, într'unul din orașele de preste Laita succesul electoral al candidatului opozițional era atât de bine asigurată, încât candidatul guvernamental, ne mai voind a se expune, s'a hotărât să-și retragă candidatura și a vestit și pe guvern despre această hotărâre a sa. Unul dintre miniștri a grăbit însă la fața locului, și două zile înainte de alegere lumea l'a vădit trecând braț la braț cu candidatul opozițional preste o piață. Și atât a fost destul, pentru-ca nu candidatul opozițional, ci adversarul lui s'a fie ales.

Ei bine! dacă această manoperă a putut reuși într'un oraș de preste Laita, cum voim noi să obținem între Români lipsiți de educațiune politică succese, când ne prezentăm în fața lumii braț de braț cu aderenții declarați ai guvernului? N'are oare Românii să creadă, că — la a urmelor — minciună e tot sgomotul, pe care-l facem? n'are el să bănuască, că și unii, și alții voim numai să-l înșelăm pe el? n'are el să-și facă gândul, că aderenții suntem cu toții de aceeași fel?

Dar — să-l lăsăm pe bietul de Român, care nu mai știe ce are să creadă și în cine să se bizue.

Adversarii însă, — ei de ce adevărat să ne cresteze, când ne prezentăm astfel în fața lor!?

Partid național român! — Totalitatea Românilor din țerile coroanei ungare!

Mare lucru!

Atunci însă, când unul dintre aderenții guvernului, pe care acest mare partid național îl combat, vrea să producă zizanie în mijlocul „totalității”, el n'are decât să se adreseze la „amicul” lui dela dreapta ori la cel dela stânga, să-și șoptească o vorbă în ureche, — și zizania e făcută, încât rid adversarii în hohote.

Ce fel de partid sântem noi, când dl Cimoneriu poate să „mijlocească” publicarea în „Gazeta Transilvaniei” — a unei corespondențe, care are tendința invederată de a discredită pe un întreg grup din partidul nostru, prezentând pe cei ce-l compun drept niște oameni venali, preocupați numai de interesele lor personale, minciinoși, netrebniți în puterea cuvântului?

Ce fel de partid sântem noi, când „Gazeta Transilvaniei” îi spune lumii să nu pună temei pe cele șise în coloanele „Tribunei”, ci se creadă cele șise de alt *cineva*, prin mijlocirea dlui Cimoneriu?

Ce fel de partid sântem noi, când adversarii programului nostru comun pot ori-și-când să se vîre printre rîndurile noastre și să producă spectacolul atât de deprimator pentru Români, al unei certe între frunțași — dragă Doamne! — frunțași partidului nostru?

E pentru ori-și-cine lucru invederat, că intențiunea adversarilor este, ca se producă între

Nu scim, dacă dl I. Nădejde a fost ori nu vre-odată profesor de literatura română. Trebuie însă să credem, că n'a fost. Căci dac'ar fi fost și ar avé câtuși de puțin sentiment d'ascălesc, — ceea-ce trebuie se presupunem la un autor didactic, — ar sci ce rău este să le facem școlărilor critica unor opere, despre care nu pot să judece și ei înșiși, și ce important e să cunoască operele și se scie când și în ce împrejurări au trăit și lucrat creatorii lor, dacă au murit ori mai trăesc, dacă sânt tineri ori bătrâni, — tocmai ceea-ce lipsesce din „manualul” dlui Ioan Nădejde.

Folosită însă de un „dascăl”, care scie din propria sa experiență de ce este vorba în școală, ori de un lector, care scie să judece cu capul lui, cartea dlui I. Nădejde este un fel de comoră.

Comoara însă, din care numai cu cuvenita precauțiune avem să ne scoatem partea, — căci, deși dovadă de muncă îndelungată și stăruitoare, această carte a dlui I. Nădejde, când e vorba de exactitate, adese-ori ne lasă nedumeriți: e bine s'o avem; este o carte, care, deocamdată cel puțin, nu trebuie se lipsească din bibliotecile noastre, — dar' să ne folosim cu măsură de ea, fiindcă fost, precum se vede, scrisă cam în pripă.

deosebitele grupuri ale partidului nostru, — în cazul acesta între noi și compartisanii nostri dela „Gazeta”, — o încordare atât de acută, încât apropierea să nu mai fie cu putință.

Aceasta noi am simțit-o de mult, și acum, cel puțin acum ar trebui s'o simțim, în sfârșit, toți aderenții sinceri și hotărâți ai programului național.

N'am avut nici odată și nu avem nici acum cuvinte de a ne îndoi despre buna credință a oamenilor, care recunosc pe „Gazeta Transilvaniei” drept organ special al lor: erodem, din contră, că s'a făcut abuz de buna credință. De aceea, deși ca oameni sinceri trebuie să ne exprimăm părerea de rău față cu lipsa de corectitate a colegilor nostri dela „Gazeta”, care au publicat corespondența trimisă de dl Cimoneriu, dar' au refuzat publicarea declarațiunii, prin care se dă cuvenita reparațiune pentru cele cuprinse în acea corespondență, deși ne simțim, și ca oameni de buna cuviință și trebuie să ne simțim jigniți de cele petrecute, mai păstrăm încă credința, că la „Gazeta” sânt oameni gata de a lucra alături de noi, când cere cauza, și dorim în toată sinceritatea, ca uitare să fie toate cele-ce pot să producă vre-o înstrăinare între noi.

Uitate să fie faptele, dar' învățătura, pe care putem să o tragem din ele, aceasta să ne rămână tuturoră adînc întipărită și mereu aminte.

Români au să-și dea în toată liniștea seamă despre cele petrecute în cazul acesta.

După-ce fosta direcțiune a școlai de fete s'a retras și numai după-ce ea s'a retras noi am venit să lămurim opiniunea publică asupra celor petrecute. Am făcut-o aceasta așa cum ne-am priceput, poate bine, poate rău, dar' ca oameni sinceri și de bună credință, nu din dosul vreunei perdele, ci fiesce-care cu subscrierea sa ori pe răspunderea redacțiunii, gata fiesce-care de a acoperi cu întreaga sa reputațiune ceea-ce șice.

Nu tot astfel au făcut și aceia, cari au forțat demisiunea fostei direcțiuni. Prin vorbe rele, prin însinuări răspândite prin ascuns, și prin publicarea aceluși proces verbal atât de compromițător pentru societatea noastră, ei s'au încercat să producă în opiniunea publică sentimentul, că e la mijloc ceva grav, ce nu se poate spune în public, că s'au petrecut lucruri scandaloase, în urma cărora interesele școlai cereau retragerea fostei direcțiuni. Când au vădit apoi, că această apucătură nu prinde, s'a publicat în „Gazeta Transilvaniei” acea corespondență din Sibiu, pentru care în cele din urmă numai „mijlocitorul” primesce un fel de răspundere, apoi corespondența unui „om nepreocupat” din provincie și în cele din urmă un articol, prin care redacțiunea „Gazetei”, atât de rău informată, vrea să se pună mai presus de „partide”.

Ne rezervăm a supune unei analize scrupuloase cele emise astfel, din dosul perdellii și prin fel de fel de „mijlocitori”. Deocamdată însă ne mărginim a întreba: mai e încă între Români vre-un om destul de naiv, pentru-ca să nu înțeleagă, că acel „cineva” vrea să amăgească lumea?

Noi putem greși; aceia însă, care lucrează prin ascuns, sânt niște amăgitori ori cel puțin niște amăgiți, jertfe ale buniei lor credințe.

Și de aceea șicem și acum ceea-ce în atâte rînduri am șis: *Românii să fie mereu trezi și să bage bine de seamă cu cine intră în legătură, în cine își pun credința, căci trăim în nișce timpuri când nici chiar frate în frate, tată în fecior, bărbat în nevastă nu mai poate să se bizue.*

Să ne ferim de oamenii, care șoptesc mereu între dinșii, dar' tare nu îndrănesc nici odată să vorbească: *aceasta e morala fabulei!*

Să ne stringem noi aderenții sinceri și hotărâți ai programului național rîndurile, să fim totdeauna solidari și nu va mai îndrăzni nimeni să se vîre între noi, ear' adversarii ne vor lua drept — o putere serioasă și ne vor respecta.

Revistă politică.

Sibiu, 16 Octomvrie st. v.

„Pacea e asigurată.” De când cu visita Friedrichsruhe și cu discursul lui Crispi la banchetul din Turin, cerul și limpede și punctele negre dela Răsărit și dela Apus, asupra cărora însuși principele de Bismarck a tras nu de mult atențiunea lumii, au dispărut cu deservir-ate de pe orisonul politic. „Pacea e asigurată.” Asta e parola șilei, și de acum înainte popoarele din Europa n'au să mai trăească într'o agitație continuă, n'au să se mai teamă de surprinderi, evenimente

neliniștitoare n'au să se mai întempe, toate lucrurile își vor urma cursul lor regulat, — și noi în urmă nici n'om avé ce să mai înregistrăm de aci înainte. Delegațiunile austro-ungare nu s'au mai întrunit poate nici odată sub asemenea auspicii. Și n'arvem acum, decât să așteptăm „asigurările de pace” și de pe buzele ministrului nostru de externe, ca dumirirea să fie completă. Deocamdată punem sub ochii cetitorilor în resumat acea parte a discursului dlui Crispi, care se rapoartă la politica externă:

Spre a executa reformele interne — șise dl Crispi — aceea internă și ce externă e o condiție sine qua non; pentru cea dintăiu nu există teamă, deoarece-ce poporul italian e unul dintre cele mai prudente și mai liniștite popoare; cât privește pacea internațională ce e indispensabilă pentru bunăstarea noastră, eu în capută a o mențin și întări; Italia e împrietenită cu toate puterile, cu toate că unele dintre ele întreține deja relațiuni mai intime; pe continent aliată cu puterile centrale și procedând pe mare în acord cu Anglia, Italia nu 'și-a pus nici un fel de șintă, prin care celelalte state s'ar puté simți amenințate.

Cea mai recentă călătorie a mea la Friedrichsruhe a mișcat în mare măsură opinia publică din Franca, din norocire însă această mișcare n'a sdruncinat încrederea guvernului francez, care cunoaște loialitatea intențiunilor mele. Sistemul alianței noastre are deci în vedere scutirea și nu atacarea ordinii. Acest sistem e avantajos pentru Italia și pentru interesele comune, și Italia nu e singură în Europa, care voește menținerea păcii; Germania urmărește același scop și Bismarck a fost din primul moment un amic al Italiei. Acordul dintre cugetele și simțimintele mele și ale lui Bismarck se datează de mult, astăzi însă acela s'a întărit mult.

S'a fost șis, că în Friedrichsruhe s'a făcut conspirațiune; e adevărat, dar' a fost o conspirațiune pentru pace, și acelor, care voesc pacea, li-e permis se participe la aceea. Dintre memorabilele cuvinte ce 'mi-s'au vorbit mie, discrețiunea îmi permite a aminti numai unul, care s'a rostit în momentul plecării mele și care se va repeți în forma sintetică a convorbirilor noastre, — el sună: „Noi am făcut Europei un serviciu”.

Italia urmărește un scop pacinic, voind totodată și dreptatea. Aceasta explică și politica orientală a Italiei în favorul autonomiei Balcanilor și a naționalităților, care nu vor uita de sprijinul ce le-a dat Italia.

Deoarece-ce însă Italia voesc pacea în toată onoarea, se pregătește, a-și răsbuna în Africa morții dela Dogali. Noi nu voim nici aventuri, nici un războiu de cuceriri, voim numai, ca să se stabilize linia de demarcațiune între Abisinia și coloniile noastre ce aparate de lipsă pentru siguranța noastră. În cazul acesta Italia își va deschide cu plăcere granițele sale pentru mărfurile abisiniene.

Față cu enunțațiunile aceste nu putem perde din vedere scirile oficioase și private, care sosesc dela granița rusogalițiană și care formează un răspuns cam drastic la asigurările de pace ce s'au făcut în Turin la masa încărcată de șampanie. Eată ce 'i-se deșeșează din Varșovia oficioasei „Pol. Korr”. Între singuriciunile oficioase ale Varșoviei se construiesc poduri de fer, și atât fortificațiunile ele între ele cât și cu citadela se pun în legătură telegrafică. Fabricile de fer din Varșovia sânt îngreunate cu comande de ale guvernului pentru pregătirea a tot felul de material de războiu. Diarului „Gazeta Narodova” din Lemberg 'i-se deșeșează mai departe tot din Varșovia: Se adevărește șicrea, că garnisoanele dealungul graniței rusogalițiene vor fi întărite. Astfel, două regimente de dragoni ce sânt dislocate în lăuntrul Rusiei, au primit ordin telegrafic ca se plece și se află dejă pe cale, spre a ocupa garnisoanele din guvernamentul Lomza și Plock și anume: Lomza, Kutno, Stawsk, Szezuczyn, Dobrzyn, Rypin, Mlava și Prasnys. Totodată s'a dirigiat la Suvalki și Kalvari o brigadă de artilerie.

Ca de garnitură la scirile aceste mai vine și o deșeșă, pe care o primesce din Constantinopol „Corr. de l'Est” și în urma cărei dl de Nelidoff se fi amenințat pe Poarta cu denunțarea tractatului de Berlin.

Afară de aceste împărțirile despre năvălirile Arnăuților dela granița turco-sârbească se înmulțesc pe di ce merge. O ceată de arnăuți a intrat șilele aceste în biserica sârbească din Kumanova și a jefuit-o, prin ceea-ce a pus în mare agitație poporațiunea sârbească dela graniță.

Faimele despre atentatul ce s'a plănuț în contra vieții prințului Ferdinand încă se adevărește prin împărțirile ce ne vine din Sofia, că în Varna s'a crestat într'u adevăr un individ, care a mărturisit, că a fost plătit și trimis în scopul de a comite un atentat la viața prințului Ferdinand. Și după cum împărțesce „Corespondance de l'Est” un agent diplomatic străin a și făcut pe prințul Ferdinand atent, că se plănuț un atentat în contra lui.

Rușii își concentrează toate puterile la granița austro-ungară, continuă încă mereu a instiga pe aderenții sei din Bulgaria în contra prințului și a guvernului, trimisul ei din Turcia amemință cu denunțarea tractatului de Berlin, și — cu toate aceste „pacea e asigurată”.

Cronică.

Numiri. Majestatea Sa s'a îndurat prea grațios a numi de juđi reg. la tribunalul din Biserica-albă pe: sub-juđii Traian Popescu și Dr. Ioan Lallosevics. — Ministrul de justiție a numit: de notar la tribunalul reg. din Ciuc-Sereda: pe vice-notarul dela tribunalul din Biserica-Albă Bela Geczö și de vice-notar la judecătoria Cerec. din G. St.-Miclăuș: pe practicantul în drept dela tribunalul reg. din Murș-Osorheiu Andreiu Iankó; de director de cancelarie la tribunalul reg. din Cluj: pe oficialul dela tribunalul din Murș-Osorheiu Ludovic Reich; de oficiali: la tribunalul reg. din Lugoj pe diurnistul dela tribunalul din Chichinda-mare Dușan Vajdics și la tribunalul din Aiud: pe sub-ofiterul manipulant dela reg. de inf. Nr. 64 Radu Borozan; de scriitor of. oficial la penitenciarul din Gherla pe scriitorul dela procuratura reg. din Cluj, Iuliu Péterfy.

Transferări. Ministrul de justiție a transferat: pe subprocurorul din Becicherecul-mare Dr. Ernest Zsigmondy la procuratura reg. din Sighetul-Marmăției și pe scriitorul oficial dela penitenciarul din Gherla Iuliu Hadady la penitenciarul reg. din Ödenburg.

Mandatul Generalului Traian Doda. Oficioul „Nemzet” este informat, că președintele adunării deputaților din Budapesta va invita pe Generalul Traian Doda ca să-și prezente mandatul de deputat biroului camerei în termin de 14 zile, la din contră se va ordona o nouă alegere.

Banii de aramă și de argint în Ungaria. Cancelaria financiară a statului a dat un raport asupra banilor de aramă și de argint, căți au circulat în cele trei cartale ale anului curent. Suma banilor de argint (piese de 10 și 20 cr.) a fos 11 milioane, o sută de mii fl., ear' a banilor de aramă (crucri și piese de 4 cruce) a fost 1 milion douăzeci și cinci spredece mii, o sută șeptedeci și cinci fiorini.

Mai mult decât lui Dumneșeu! Reuniunea literaților și artiștilor maghiari în ultima ei ședință a adus concludul, se să trimită fôispăbului Bethlen Gábor o mare mulțumită pentru „patrioticele lui merite” și pentru „neimitabila lui ospitalitate”, ce a arătat-o față cu reuniunea numită în decursul a trecutii literaților și artiștilor maghiari în comitatele ambelor Tîrnave. Aceasta laudă, compusă și cetită în ședință de secretarul reuniunii Dolinay, întrece cu extravaganțele ei toate marginele fantasiei, încât apocalipsea lui Ioan rămâne cale de o postă înderept, și profetul David n'a fost în stare să cânte într'un mod mai sublim mărirea lui Dumneșeu în psalmi, decât cum a cântat profetul Dolinay „neasămănată bună-voință și marinositate” alui Gábor în raportul său. „Slaba peană” a lui Dolinay n'are „energia și frumșeta ilustrei pene-alui Bosuet și Chateaubriand, dar' pentru aceea totuși a scris o atare minune literară, încât Bosuet și Chateaubriand, dacă ar trăi și ar vedé opera lui Dolinay, 'și-ar rupe ilustrele pene și ar fugi de rușine în America nordică și s'ar ascunde prin pesceri! De altcum, Bethlen Gábor merită aceste laude, pentru-că el are cutezarea să treacă preste toate marginele legii și e în stare să mănânce la un singur prând pe toate naționalitățile nemaghiare din Ungaria, apoi în comitatul său poartă o economie de pașă, cum n'ai afla să cauți cu lumina prin toată Asia mică!

O lege austriacă contra beuturilor spirituoase. În dieta austriacă s'a prezentat un proiect de lege contra spirituoselor; în acel proiect se află următoarele dispozițiuni: Într'o comună cu 500 locuitori este conces a se deschide numai o singură crășmă, dacă desuș e mai mare, pentru fiecare 500 de locuitori se va deschide câte o crășmă. Toate localele, unde

se vând beuturi, au să fie închise dela 5 oare seara și la nici un cas nu este ertat a se deschide înainte de 5 oare dimineața. Arândasul, care ar călca această dispozițiune și ar ține deschis localul preste noapte ori ar da pe acuns beutură în timpul oprit, va fi pedepsit cu închisoare de o lună, sau 50 fl. Tot această pedeapsă vor avé să o suferé arândasii, dacă se va afla, că ei au dat sau au lăsat să se deé beuturi spirituoase minorenilor, când ei nu sînt însoții de persoane mai bătrâne: celor mai tineri de douăzeci de ani este oprit cu totul a li se da beutură în crăsmă, sub pedeapsă de două luni închisoare. Acei înși, cari vor fi aflați în stare de beție prin crășme și mai virtos pe strade, vor fi pedepsiți cu o lună de închisoare sau 50 fl. Ear' aceia, cari în decursul unui an vor fi aflați de trei ori în stare de beție, vor fi închiși din partea autorităților cercului un an întreg și li se va interdice de a mai merge în decurs de un an în crășma satului seu și a satelor vecine: dacă tot va merge, va fi închis de nou pe o lună, ori va plăti 50 fl.

Filoxera. „Monitorul Vienei“ dă cetitorilor sei un mijloc care, susține, e cu desăvârșire eficace pentru distrugerea filoxerei. Pentru aceasta, ar fi de ajuns să se semene prin vii, din distanță în distanță, porumb (popușoiu). S'a descoperit aceasta observându-se, că prin viile în cari este séménat porumb, nu se ivesce filoxera.

Moștenitorii tronului Germaniei și Bismarck. Foarte interesante sînt următoarele părți dintr'un studiu, pe care l-a publicat de curénd în „Revue Illustrée“ domnul Blowitz, correspondentul din Paris al ziarului „Times“. Bismarck vede în prințul de coroană o amenințare, o primedie pentru tot ce este rod al muncii sale de atăția amari de ani. Prințul ereditar nu e nici un om de stat, nici un soldat; nu odată și-a exprimat groaza pe care i-o inspiră sélbătăciile răsboiului, pe care l-a văcut de aproape în anii 1870 și 1871, deși numai ca spectator și nu ca actor. Să se mai adauge starea tristă a sănătății sale, și eată-l în adevér un instrument de desperare în mâinile întemeietorului imperiului german. S'a sperat, când boala prințului Frideric luase un caracter grav, că el va renunța totdeauna la succesia pe tron; dar' n'a fost așa. Alătura prințului stă prințesa de coroană Victoria, care are voința tare de a se urca pe tronul Germaniei alătura cu soțul ei. Ea are puterea de stăruință a Coburgilor, ambițiile politice ale casei de Hanovera, virtuțile mamei sale, regina Angliei, și o energie, care se impune chiar voinei prințului. Ea uresce pe cancelarul, care-i plătesce cu aceeași monedă. Când prințul imperial căduse greu bolnav, prințesa Victoria a fost care a impus consultarea unui specialist englez; tot ea a susținut curagiul soțului seu cu puterea ei și i-a grăbit poate însănătoșarea relativă. De ceea-ce se teme mai mult Bismarck sînt principiile politice ale prințesei de coroană. Ea visează pentru Germania instituțiile parlamentare, suprimarea politiceii autoritare și personale, primirea largă și desăvârșită a națiunii la guvernarea țerii, — adecă tot ceea-ce cancelarul crede, că ar fi ruinarea operii sale, pierzania Germaniei imperiale. Toate speranțele lui Bismarck sînt concentrate asupra nepotului împératorului, asupra fiului cliromonului destinat a guverna sub numele de Wilhelm II. Acesta intrunesc în el caracterul bunicului seu și al cancelarului și e adorat de amândoi. Are un spirit politic autoritar și militar; lingușitorii sei îl aseamănă cu Frideric-cel-Mare; îi plac uniforme, manevrele, bătlăile și îi e groază de discursuri și de parlamentarism. Afară de aceea disprețuesce pe Latini, uresce pe Francezi și e entusiasm de spiritul teutonic medieval. Ca conclusie, s'ar pute face prevestirea aceasta: dacă se va urca pe tron cliromonul, va fi pace; dacă va veni la cărmă Vilhelm II, va fi răsboiu.

Clironomul german ca moștenitor. De curénd a murit în închisoare un milionar francez și dînsul prin testament a lăsat toată averea sa colosală cliromonului german. Testatorul spune în testament, că fiind judecat la închisoare din partea autorităților franceze pentru vătămarea unui inspector, el uresce din tot sufletul Franța și nu vrea să-l mai pomenească nimeni în viitor ca născut francez. El se numește Baillardin; averea lui o testează, cu aceea condițiune, ca cliromonul german să înființeze o școală agronomică în Franța pentru Germanii, cari trăesc acolo. Cliromonul însă n'a voit să primească averea testată numai din motivul, că condițiunea pusă în testament îi pare prea de tot deositoare pentru Germania, o condițiune condamnată, pe care o reproabă cu dispreț.

Retribuțiunea diplomației turcesci. Consulatul turcesc din Budapesta a intentat proces la judecătorile competente din Constantinopol, în contra statului, care refuză de a plăti retribuțiunile diplomației turcesci. În fond nu statul este de vină acestei nemulțumiri, ci banca otomană, care mai de demult a luat angajamentul, că în schimbul unor concesiuni financiare va plăti cheltuielile diplomației. Acest proces va fi unul dintre cele mai interesante dintre toate procesele, despre care ne vorbesc anele justiției.

Răsbunarea Sultanului de Marocco. Se scie de sigur, că boala Sultanului de Marocco a fost efectul unei înveninări. O cadână tunesă, care era cândva favorita Sultanului, i-a meste-cat venin în cafea și astfel a otrăvit pe stăpănul seu, cu gândul de-a să răsbuna pentru diferența lui față cu pretensiunile dînsiei. După-

cum se anunță din Makinez, unde Sultanul zace și acum bolnav, ținera cadână, care e de o frumseță rară, a fost spânzurată la porunca Sultanului, trupul ei a fost tăiat cu topoarele în mii de bucăți și apoi aceste bucățele au fost aruncate în vânt. Alte trezeci de odalisce, cari au sciut intențiunea amicei lor, au fost alungate din harem și date ca present oficerilor de pază ai haremului.

O nouă invențiune. Marele inventator american Edison, a făcut o născocire nouă: telegrafia în calea ferată. Pe linia Lehigh-Valley se poate telegrafa din și în trenuri în cea mai mare vitesă a mersului lor.

Un mort viu. Diarele din Lentucky scriu o istorie foarte ciudată. Un anumit George Daniels, din Clinton, fiind bolnav de mai multe luni, cădă în stare de letargie. Credeându-se că murise, fū pus într'un cosciug, unde rămase douăzeci de oare, până la sosirea rudelor lui în împregiurimi. Aceasta se petrecu într'o Miercuri. Joi, pe la mezul nopții, cei cari veghiau asupra mortului auțiră un suspin adînc în cosciug. De spaimă fugiră toți, afară de un Neamt, anume Wabbe-king. Nouă suspine și gemete auțindu-se, Wabbe-king desfăcu capacul cosciugului, și îndată vădă că Daniels nu murise. Scos din sicriu și ținut în picioare cîtva timp, el făcu câteva mișcări convulsive, întinse din membre ca un om care s'ar fi deșteptat dintr'un somn îndelungat și începă a vorbi. Adouă-zi, când veniră rudele pentru înmormentare, îl găsiră glumind cu cei de față. Daniels dice că a avut conștiință de tot ce se petrecea în jurul lui fiind în letargie, dar' nu putea face nici o mișcare, nici chiar să miște din buze. A repetat textual cuvintele prin cari doctorii au anunțat moartea sa rudelor; aușise plănșul acestora și-i dăduse foarte bine seama de pregătirile ce se făceau pentru înmormentare. Daniels e un om de optzeci și doi de ani.

Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român.

Nr. 412/1887.
Proces verbal al comitetului luat în ședința dela 16 Septembrie st. n. 1887.

Regulamentul intern pentru școala civilă de fete cu internat înființată și susținută în Sibiu de Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român.
(Urmare.)

IV. Conducerea internatului.

§. 7.
Conducerea internatului împreună cu școala Asociațiunii transilvane, este concredută directorului internatului (§-ul 16 al stat. de org.).

Agendele directorului sînt:
a) a supraveghia purtarea elevelor în timpul, în care nu sînt ocupate cu instrucțiunea în clase, a purta de grijă de ocuparea lor în conformitate cu caracterul și intențiunile institutului, a menține disciplina în internat și a veghia asupra observării stricte a ordinii de casă, dând prin toate o direcțiune potrivită creșterii elevelor. Drept ajutor întru împlinirea acestei misiuni are pe guvernantele, cari întru toate au să se conformeze ordinilor primite dela director și pe învățătoarele, cari au locuința în internat, întru căt acestea nu sînt ocupate cu instrucțiunea (§-ul 16 al statutului de org. și §-ul 5 al reg.);

b) a supraveghia întreținerea igienică și corăspundătoare a elevelor interne, fiind responsabilă pentru curățenia institutului preste tot, a locuințelor, a paturilor, a vestmintelor ș. a.;

c) a purta grijea, ca elevele interne să fie provădute cu toate cele trebuincioase;

d) a priveghia asupra alimentării, avénd cel mai deplin drept și stricta datorință de controlă asupra bucătăriei. În aceste directorii îi sînt spre ajutor, guvernantele, bonele, servitorii și servitoarele institutului.

V. Conferențele colegiului învățătoresc.

§. 8.
În conferențe se fac:

a) comunicările dispozițiilor referitoare la institut, cari vin dela comitetul Asociațiunii transilvane sau dela autoritățile școlastice ale statului;

b) fixarea timpului pentru examenele semestrale;

c) alegerea manualelor de instrucțiune;

d) statorirea planului de oare;

e) decisiuni pentru îmbunătățirile, a căror necesitate se va ivi în decursul timpului, cu observarea §-ului 14 al acestui regulament;

f) consultări despre tractarea specialelor obiecte de învățămînt și despre educațiunea elevelor, precum și asupra observărilor făcute din cauza revisiilor lunare cu privire la învățători, disciplină, progres ș. a. (§-ul 3 b. c. reg.);

g) consultările despre dorințele și experiențele școlare ale învățătorilor și despre propunerile prezentate de dînsii;

h) stabilirea clasificărilor, precum și a raportului general anual către comitetul Asociațiunii transilvane și a datelor școlare, ce eventual vor avé a fi publicate.

§. 9.

Conferențele sînt ordinare sau extraordinare. Cele ordinare se vor ține în fiecare lună din anul școlastic odată, ear' cele extraordinare de câte-ori va cere trebuința.

§. 10.

Conferențele le convoacă directorul, ear' în cas de absentă a directorului, substitutul seu.

Tot directorul este și presidentul conferențelor, când este de față, ear' în lipsa lui membrii prezenți vor alege pe unul dintre ei de president ad hoc.

§. 11.
La conferențe iau parte directorul, directorul internatului și învățătorii și învățătoarele cu vot decisiv, sau la statorirea clasificărilor și cateheții. Directoarea însă, dacă nu este totodată și învățătoare, are vot decisiv numai în afacerile ce privesc internatul și în casuri de disciplină.

Instructorii institutului participă la conferențe numai cu vot consultativ.

§. 12.
Unul dintre învățători, dintre un turnus statorit de colegiul învățătorilor funcționează la fiecare conferență ca notar.

Procesele verbale redactate de notar și conținénd propunerile și decisiunile, se vor autentica prin doi membri designați prin conferență spre acest scop, și provădute cu sigilul direcțiunii, cu subscrierea directorului, notarului și a membrilor designați pentru autentificare, se vor păstra în arhiva direcțiunii. Un exemplar al procesului verbal al conferenței se transpune comitetului Asociațiunii transilvane pentru informațiune și eventuale dispozițiuni.

§. 13.

Hotărârile conferențelor, când se va nasce divergență de păreri, se vor lua cu majoritate de voturi. Doi dintre membrii prezenți pot cere votare nominală, avénd atunci a se însemna votanții cu numele la procesul verbal. În casuri de paritate de voturi, decide votul președintelui. Fiecare din membrii minorității poate cere, ca votul lui eventual separat, să fie alăturat la procesul verbal.

§. 14.

Hotărârile conferenței în afacerile curente de învățămînt, de disciplină și de administrare se pun imediat în lucrare. Pentru afaceri de regulări, cari privesc întregul, sau în cauze de modificări esențiale în organismul institutului, sau în cauze de eliminări de eleve, se cere aprobarea concluserilor conferinței prin comitetul Asociațiunii transilvane.

VI. Ordinea de zi.

§. 15.
Avénd în vedere, că cel mai bun mijloc al disciplinei, indispensabilă la creșterea tinerimii, e ocupațiunea, elevele acestui institut, fără a fi preste măsură încordate, au să fie toată ziua ocupate. Ocupațiunea însă are să fie astfel împărțita, ca dintruna se rezulté educațiunea armonică a tuturor facultăților sufletesci și trupești ale elevelor.

În conformitate cu cele premise sub „ocupațiune“ este a se înțelege, pre lîngă instrucțiune lucrul de mână și meditațiunea și gimnastica, conversație, jocurile și preumblarea.

§. 16.

Avénd în vedere deosebirea ce există între zilele de sərbătoare și zilele de lucru, se stabilesc pentru institutul nostru următoarea ordine de zi:

A. pentru zilele de lucru:

Vara se vor scula elevele interne la oarele 5^{1/2}, earna la oarele 6 dimineața. Imbrăcătul, spălatul etc, apoi facerea rugăciunilor rituale (prescrie de catechetul confesiunii, căreia aparțin) și dejunul au să fie terminate la oarele 7. Dela 7—7^{3/4} este timp de meditație, ear' dela 7^{3/4}—8 oare timp de recreație.

La oarele 8 se începe instrucțiunea în clase și durează în timpul fixat în planul oarelor. De regulă vor ține prelegerile înainte de ameați până la oarele 11. Între oare se vor lasa elevele câte 10 minute, ear' la oarele 10 câte 15 minute pentru recreație.

La 10 oare se va servi elevelor interne ceva de gustat.

Între oarele 11 și 12 (eventual 10 și 12) elevele interne, cari nu au instrucțiune în clasă, sau oare din obiectele facultative, se vor ocupa cu studiul sau cu exerciții în musica instrumentală. Dela 12—12^{1/2} este timp de recreație.

La oarele 12^{1/2} elevele interne se conduc în refector, unde după rugăciunea rituală vor lua prânțul. După prânț au timp de recreație până la 1^{1/2} oare.

Dela 1^{1/2}—2 oare este timp de studiu, ear' dela 2—4 sînt oare de lecțiuni în clasă, cu întreruperi de 10 minute după oara 1. La oarele 4 se servece elevelor interne ceva de gustat, ear' dela 4—6 este timpul merit pentru gimnastică, conversație, musica instrumentală și alte obiecte facultative.

Dela 6—7 este oara de recreație, după anotimp sau în grădină, sau în sala de recreație, unde elevele sub supraveghierea guvernantelelor se vor juca, făcénd mișcare trupească căt de multă.

Miercurea, când timpul este favorabil în oara aceasta elevele interne vor fi duse la preumblare.

Earna când oara aceasta este întunec, preumblarea se va muta pe timpul înainte de 3 oare.

Dela oarele 7—8 este timpul merit pentru cină și rugăciune, ear' dela 8—9 se vor ocupa elevele în salele de meditațiune cu lecțiile lor.

La oarele 9 seara elevele interne vor fi conduse în sălile de dormit, unde după sêvșirea rugăciunii rituale se vor culca.

B. Pentru Dumineci și sərbători.

Scutul și dejunul se întemplă cu o oară mai târziu. După dejun o oară de studiu, ear' după aceea timpul de recreație și pregătire pentru biserică, până la timpul, când vor fi conduse elevele la biserică.

În toate Duminecile și sərbătorile, în cari timpul nu este preste măsură nefavorabil, elevele

interne, care nu sînt reținute prin morb sau alte cauze grave, vor cerceta, conduse de o învățătoare sau guvernantă, liturgia în biserică, căreia aparțin.

După biserică, reîntorcéndu-se acasă, vor întrebuița timpul până la masă cu meditațiune sau lucrarea temelor.

La oarele 12^{1/2}, timpul pentru prânț și rugăciune până la 1^{1/2}, dela 1^{1/2}—4 este timpul de recreație, și anumit dela 1^{1/2}—2 jocuri sociale și gimnastice, ear' dela 2—4 preumblare, când timpul permite, la loc potrivit, după puțință afară de oraș. Fiind timpul nefavorabil pentru preumblare elevele vor petrece sub supraveghierea guvernantelelor cu jocuri și distracțiuni potrivite până la oarele 4.

Timpul dintre oarele 5—6 se va întrebuița cu lectura privată (din cărți permise de învățătorul de limba maternă, sau scoase din bibliotecă elevelor), sau scriind epistole la părinți, rudeni ș. r.

Directoarea internatului, în persoană sau prin guvernante, are să supraveghiede corespondența privată a elevelor.

În lunile de vară, când căldura este mare, se poate schimba ocupațiunea dintre oarele 2—4 cu cea dintre oarele 4—6 și viceversa. Dela 6—7 este timp de recreație, ear' dela 7—8 cina și rugăciunea rituală. Dela 8—9 este timp de meditațiune, în care elevele, ce-și au gătat mai iute temele și lecțiunile, pot petrece timpul restant cu lectura și corespondența privată. La oarele 8 este timpul de culcare, ca și în zilele de lucru.

Duminea și în sərbători directoarea poate permite elevelor a eși din internat, dacă sînt cerute și conduse de rudeni sau alte persoane onorabile din loc. Pentru oarele de studiu însă și în aceste zile toate elevele interne au să fie în internat.

§. 18.

Când permisiunea de eșire din internat și lipsire dela lecții se cere din partea părinților și nu ar fi present unul din învățătorii de clasă, permisiunea se poate da din partea directorului pentru 1 zi de lucru. Permisuniunea are însă să fie adusă la cunoștința învățătorului respectiv de clasă.

Dacă învățătorul de clasă se află present, concediul se poate da numai cu învoirea lui.

Concedii pe timp mai îndelungat se pot da numai cu învoirea directorului.

§. 19.

De ordinea internă se ține și aceea, ca fiecare elevă să-și aibă atît în sala de studiu căt și la masă și în dormitor, mai departe pentru cărți garderoba și utensile, locul seu designat prin directoarea sau organele acesteia.

§. 20.

Directoarea, învățătoarele, care locuesc în internat și guvernantele i-au vîptul la masa comună a elevelor.
(Va urma.)

Din public.*)

Convocare.
În sensul §-lui 12, al statutelor „Reuniunii femeilor române din Sibiu“ se convoacă prin aceasta pe ziua de Duminecă în 25 Octomvrie (6 Noemvrie) 1887 la 3 oare după ameați

XIV. Adunare generală ordinară în localitățile „societății de lectură română“ din Sibiu (strada Cîsnădiei Nr. 7.)

Obiecte:

1. Raportul comitetului.
2. Staverirea bugetului pe anul viitor.
3. Alegerea a doi membri în comitet.
4. Propunerii eventuale.

Toți p. t. membri ai Reuniunii sînt rugați a participa la această adunare generală.

Sibiu, în 15/27 Octomvrie 1887.

Dr. Octavian Russu, secretar. Maria Cosma, presidentă.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primesce răspunderea.

Serviciul telegrafic al „TRIBUNEI“.

Viena, 28 Octomvrie n. Clubul Cechilor, din cauză, că nu sînt prospecte pentru a li se satisfacă pretențiunilor lor, a cerut amănarea răspunsului la interpelațiune. Acest pas e egal cu o capitulațiune.

Sofia, 28 Octomvrie n. Sobrania s'a deschis cu mare pompă. Principalele a fost aclamat cu entusiasm pretutindeni. Mesagiul Tronului constată, că poporul se devotează lucrărilor pacinice, dela care atîrnă restaurarea morală și materială a țerii și restabilirea simpatilor Sultanului și ale marilor puteri. Mesagiul tronului pune în perspectivă proiecte de lege importante.

Cairo, 28 Octomvrie n. Din cauza nouelor atacuri viue în contra garnisoanei Wadyhalfa s'a dispus întărirea trupelor de acolo.

Redactor responsabil: Adrian Cașolțanu.

Extrase din foaia oficială.

Concursuri:

Un post de diurnist clasa a II-a la tabla reg. din Murș-Oșorheiu, cu salariu anual de 500 fl. și 100 fl. bani de cuartir.

Un post de jude reg. la judecătoria cerc. din Sănmiclăuș, cu salariu anual de 1500 fl. și 200 fl. bani de cuartir.

Un post de practicant de drepturi la tribunalul reg. din Arad, pe lângă salariu auxiliar.

Un post de oficial clasa III-ea la direcțiunea financiară în Sibiu, cu salariu anual de 500 fl. și 100 fl. bani de cuartir.

Licitațiuni:

Judele singular al cărții funduare din Sibiu publică, că la 5 Ianuarie n. 1888 se va ține licitațiunea realităților lui Nicolae Stoica și Maria Mihaie din Sibiu.

2 Noembrie st. n. a. c. dreptul dării de consum, a vinului, cârnii, zahărului și berii, pentru orașul Odoheiu și comuna Sămbăta.

2 Noembrie st. n. a. c. dreptul dării de consum a vinului, cârnii, zahărului și berii, pentru Cristurul-săcuesc.

Citațiune:

Constantin Stan din Sibiel se prezente pe ziua de 19 Noembrie st. n. a. c. înaintea judecătoria reg. din Seliște, în persoană sau prin un plenipotențiat.

Extrase bisericesci-scolare.

Posturi vacante.

Cinci posturi de învățători la școlile române gr-or. mai jos însemnate din protopresbiteratul Gioagiului II (Arhidieceș).

- 1. Almașul-mare, cu salariu anual de 200 fl. cuartir și lemne.
2. Băcăinți, cu salariu anual de 150 fl. victualie în valoare de 50 fl. cuartir și lemne.
3. Ceru-Băcăinți, cu salariu anual de 80 fl. victualie în valoare de 20 fl., cuartir și lemne.
4. Cib, cu salariu anual de 130 fl. victualie în valoare de 20 fl. cuartir și lemne.
5. Varmaga, cu salariu anual de 150 fl. victualie în valoare de 50 fl. cuartir și lemne.

Două posturi de învățători la școlile române gr-or. mai jos însemnate din protopresbiteratul Sebeșului.

- 1. Căpâlna, cu salariu anual de 120 fl. cuartir și lemne.
2. Berghiu, cu salariu anual de 150 fl. cuartir și lemne.

Postul de preot din comuna română gr-or. Partia, protopresbiteratul Timișoarei. Emolumentele împreună cu acest post sânt: 200 fl. v. a. ajutor dela Veneratul consistor, birul și stolele îndatinate, computele la olaltă: 150 fl. v. a.

Economic.

Târgul de râmători în Steinbruch. În 26 Octomvrie n. s'a notat: ungresci bătrâni grei 44.- cr. până 45.- cr. ungresci grei, tineri 46.1/2 cr. până 47.- cr., de mijloc 47.- cr. până 47.1/2 cr., ușori 47.- cr. până 48.- cr., marfă țărănească, grea 44.- cr. până 44.1/2 cr., de mijloc 45.- cr. până 45.1/2 cr., ușoară 45.- cr. până 46.- cr., românesci de Bakony, grei - cr. până - cr., transito de mijloc - cr. până - cr., transito ușori - cr. până - cr., transito sârbesci grei 44.- cr. până 45.- cr., transito de mijloc 43.1/2 cr. până 44.- cr., transito ușori 41.1/2 cr. până 42.1/2 cr., îngrășați cu ghindă - cr. până - cr. per 4% cumpeniți la gară.

Cursul pieței din Sibiu

Table with exchange rates for various currencies: Hartie-monetă română, Lire turcesci, Imperiali, Ruble rusesci.

Bursa de București.

Table with market data for Bucharest: Renta rom. per 1875, Oblig. de Stat. C. F. R., Banca Naț., Soc. Dacia-Rom., etc.

Schimb

Table with exchange rates for various locations: Londra 3 luni, Paris 3 luni, Berlin 3 luni, Viena, Agio.

Bursa de Budapesta

Table with market data for Budapest: Renta de aur ung., Impremutul căilor ferate ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung., etc.

Bursa de Viena

Table with market data for Vienna: Renta de aur ung., Impremutul căilor ferate ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung., etc.

Concurs.

La școala rurală privată din Valeni, districtul Romanului, (în România), are a se ocupa postul de dirigent și învățător pentru cursul superior al învățământului primar, împreună cu curs elementar și practic de agronomie.

Emolumentele: Salariu anual 1800 lei v. r. cu adausuri cuincuenale de 100 lei v. r., locuință cu 2 falci de pământ și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa acest post se vor adresa, până la finea anului curent, către patronul școlii, Domnul Victor Styrcea, la Cernăuți în (Bucovina), legitimându-se asupra studiilor făcute la un institut pedagogic, asupra cunoștințelor teoretice și practice în agronomie, și eventual asupra calificățiunii, în serviciul de până acuma.

Cernăuți, în Octomvrie 1887.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octomvrie 1887.

Large table showing train schedules and fares between various cities: Budapest-Predeal, Predeal-Budapesta, Budapesta-Arad-Teiuș, Teiuș-Arad-Budapesta, Copșa mică-Sibiu, Sibiu-Copșa mică, Cucerdea-Oșorheiu-Regh.-săs., Regh.-săs.-Oșorheiu-Cucerdea, Simeria (Piski)-Uniedoară, Uniedoară-Simeria (Piski).

Nota: Numerii încadrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.